

Dorst J, Dupuis L, Petri S, et al. Percutaneous endoscopic gastrostomy in amyotrophic lateral sclerosis: a prospective observational study. J Neurol 2015 Jan 25 epub ahead of print

Een prospectief, observationeel onderzoek is uitgevoerd naar de effecten van PEG-plaatsingen¹ bij mensen met ALS. Er was geen sprake van een specifieke onderzoeksvraag of een controlegroep en daarom moeten alle bevindingen als beschrijvend beschouwd worden.

In de periode van oktober 2010 tot oktober 2013 namen 89 mensen met ALS uit 9 gespecialiseerde ALS-behandelcentra deel aan het onderzoek. De data werden verzameld over een periode van anderhalf jaar.

De indicaties voor plaatsing van een PEG waren risico op aspiratie, gewichtsverlies of beide. Er overleden geen mensen ten gevolge van de procedure van de PEG-plaatsing. De start van sondevoeding via de PEG was 1-3 dagen na de plaatsing. Er waren geen tekenen van het refeeding syndroom² na de start van de sondevoeding. Maar mensen met een snellere opbouw van de sondevoeding (> 200 kcal/dag) klaagden meer over een vol gevoel. Gemiddeld leek het gewicht drie en zes maanden na de PEG-plaatsing stabiel te zijn. Na drie maanden varieerden de individuele verschillen in gewicht tussen - 12 en + 6 kilogram en na zes maanden tussen - 15 en + 15 kilogram. De meeste mensen gebruikten de PEG 3x per dag. De gemiddelde inname van water was 953 ± 515 ml. De gemiddelde overlevingsduur na de PEG-plaatsing was 19 maanden. Een klein verlies van lichaamsgewicht (< 5 kg) en wat hogere cholesterolspiegels werden in relatie gebracht met een langere overlevingsduur. Er was geen verschil in overlevingsduur tussen mensen met een energierijke (>1500 kcal/dag) of minder energierijke voeding (< 1500 kcal/dag). Maar binnen de groep mensen die een jaar na de PEG-plaatsing nog leefden, was de overlevingsduur langer bij de mensen met een energierijke voeding. Aanvulling van voedselinname via de mond had geen invloed op de overleving.

De bevindingen uit het onderzoek wijzen volgens de auteurs op gunstige effecten van een langzame ophoging van kcal na de PEG-plaatsing, inname van een energierijke sondevoeding, vroegtijdige plaatsing van een PEG maar ook dat een PEG-plaatsing bij gevorderde ziekte veilig kan worden uitgevoerd. Gerandomiseerde onderzoeken zullen de resultaten van dit beschrijvende onderzoek moeten bevestigen.

¹ PEG = percutane endoscopische gastrostomie, een voedingssonde naar de maag via de buikwand.

² Het refeeding syndroom kan ontstaan wanneer ernstig ondervoede mensen te snel starten met volledige (sonde)voeding. Hierdoor kunnen complicaties optreden.